

2

Jihočeši minulý týden volili

4

Evropské odbory se sjely do Milána

5

Valorizace důchodů

11

E-mail na jedno použití

Stávka v Nexenu přinesla zvýšení mezd, odbory sklidily respekt

Předseda OS KOVO a korejský manažer společnosti Nexen Tire po podpisu dohody, jež ukončila stávku. FOTO: OS KOVO

Přesně týden od zahájení skončila minulý týden v úterý 7. února stávka v korejské společnosti Nexen Tire v Bitovevsi na Žatecku. Odborům se podařilo prosadit významnou část požadavků. Je to výsledek mimořádně obtížných jednání mezi vedením Odborového svazu KOVO a zástupci korejského vlastníka. Ukončení stávky je v tuto chvíli pouze podmíněčné. Jestliže společnost dohodu nedodrží, zaměstnanci se vrátí ke stávce a jejich časově neomezený protest bude pokračovat.

„Znění aktuální dohody je kompromisem mezi požadavky, které jsme jako OS KOVO předložili, a opodstatněnými protiargumenty zástupců korejského vlastníka společnosti Nexen Tire. V každém případě znamená obrovský posun,“ uvedl k výsledku závěrečného jednání, které probíhalo minulé úterý a trvalo dlouhých sedm hodin, předseda OS KOVO Bc. Roman Ďurčo. Jednání se za OS KOVO účastnil také místopředseda svazu Ing. Ivo Kužel, předseda ČMKOS Josef Středula a předseda odborářů v Nexenu Pavel Rohel. Do jednání vstoupil i ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL), s nímž se zástupci odborů ještě před schůzkou s Korejci sešli.

Dnešní dohoda zahrnuje nárůst mezd o 8 % platný od 1. března letošního roku – původně odbory žádaly 8,3 %. Počítá také s finanční kompenzací za nenavyšování mezd za rok 2022 a první tři měsíce letošního roku ve výši 20 000 Kč. O zbývajících bodech kolektivní smlouvy se bude ještě jednat, k jejímu podpisu by podle dohody mělo dojít nejpozději 30. června. „V tuto chvíli musím poděkovat odborářům a zaměstnancům z Nexenu za jejich odvahu brát se za svá práva. Děkuji současně i ministru práce a sociálních věcí Marianu Jurečkovi a jeho excelenci panu velvyslanci Taejin Kimovi, kteří k pozitivnímu obratu v jednání přispěli, i korejskému managementu, s nímž jsme k současné doho-

Vážení kolegové,

jako největší odborový svaz v zemi jsme dokázali zorganizovat nejsilnější stávkový protest, jaký se v posledních letech u nás odehrál. Ukázali jsme, že i v tak zdánlivě bezvýhodné situaci, jaká v Nexenu panovala, se umíme postavit na stranu přirozeného práva. Po téměř čtyřech letech přehlížení potřeb zaměstnanců jsme přiměli vedení společnosti, aby začalo vnímat odbory jako partnera k diskusi a podělilo se o část svých zisků.

Jsem si jistý tím, že k této stávce nemuselo dojít, pokud by se management řídil racionálním úsudkem a pochopil, že jeho jedinou prioritou nesmí být jen růst zisků. Nicméně ke stávce došlo. Díky ní jsme otevřeli dialog s vedením Nexenu a nakonec dospěli k dohodě, z níž profitují všichni zaměstnanci. V průběhu stávky jsem se setkal s názory, že protest nic nepřinese, že je zbytečný, že rozdělí lidi a zhorší vztahy mezi vedením a odbory. To se nestalo – stávka naopak ukázala obrovskou soudržnost odborářů. A nejen těch českých a moravských. Boj odborářů v Nexenu se během několika málo dnů stal událostí, kterou podpořila řada našich kolegů v jiných zemích. Současně se otevřel dialog s korejskou stranou.

Stávka je ovšem vždy až tím nejzajímavějším krokem a měli bychom ji takto vnímat. Vyžaduje odvahu a odhodlanost, realistické posouzení možností vlastníků i možností zaměstnavatele. Musí být oprávněná a morální, protože cílem odborů není působit ekonomické škody, ale otevřít dialog a přivést zaměstnavatele k jednacímu stolu. To vše se v Nexenu podařilo díky týmům OS KOVO a jeho podporovatelům. Všem za jejich vysilující práci a obrovskou podporu děkuji. Ale především děkuji odborářům v Nexenu, ti čelili obrovskému tlaku, a situaci přesto ustáli!

Bc. Roman Ďurčo

Jihočeští kováci se sešli na konferenci

Jihočeští kováci jednali v českobudějovickém Metropolu.

FOTO: Petr Pokorný

Jihočeským zmocněncem Odborového svazu KOVO zůstává Jan Janoušek, předseda odborářů při akciové společnosti Motor Jikov Group. Rozhodli o tom delegáti volební konference Krajského sdružení jihočeských kováků, která se začátkem týdne uskutečnila v českobudějovickém Metropolu.

Janoušek se ze své funkce nechal odvolat kvůli potřebě obsazení nové regionální Rady OS KOVO v souvislosti s or-

ganizačními změnami dle stanov svazu. „Odbory jsou v současné době jedinou organizací, která může i dokáže účinně

hájit zájmy a práva zaměstnanců. Ta jsou často velmi hrubým způsobem pošlapávána. Tak jednoznačná důvěra našich členů mě samozřejmě nejen nesmírně těší, ale současně i zavazuje k tomu, abych ve své práci pokračoval s ještě větším nasazením a důrazem,“ uvedl Janoušek. Delegáti se shodli na hlasování veřejném. Vedoucí Regionálního pracoviště (RP) OS KOVO v Českých Budějovicích Pavlína Jirková, která zde zastupovala nepřítomné zástupce tzv. Seskupení členů OS KOVO v osmi jihočeských firmách, se hlasování zdržela. „Jako vedoucí regionálního pracoviště jsem současně nejen členkou OS KOVO, ale i jeho zaměstnankyní. Z důvodu střetu zájmů jsem se hlasování zdržela. I bez těchto hlasů byla konference usnášeníschopná,“ poznamenala Jirková.

Petr Pokorný

Vývoj inflace v lednu 2023

Inflace vyjádřená indexem spotřebitelských cen domácností celkem dosáhla v lednu 2023 proti stejnému období minulého roku hodnotu 117,5%. Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v lednu 15,7%.

Ing. Alena Paukrťová, ÚP OS KOVO

Megatech Hlinsko končí již v březnu

Závod MEGATECH Industries Hlinsko, který měl končit k poslednímu prosinci 2023, by měl přestat vyrábět již k 31. březnu 2023. ZO OS KOVO ETA, a. s., Hlinsko se podařilo pro odcházející zaměstnance vymoci nárokový motivační plán, celkem by každý mohl navíc získat 96 000 Kč.

Závod v Hlinsku, který se zabývá výrobou automobilových komponent, se ocitl již před časem v problémech. „Vliv mělo prohlubování globální krize v automobilovém průmyslu, která má na zaměstnavatele dopady v drastickém snížení odvolávek (objednávek) klíčových zákazníků,“ uvedl Rudolf Procházka, vedoucí RP OS KOVO v Hradci Králové.

Společnost začala v loňském roce převádět zaměstnance ze závodu v Hlinsku do Jablonce. Nakonec se odborová organizace dozvěděla, že se firma rozhodla závod v Hlinsku ukončit. Tamní Kováci vstoupili v červenci loňského roku do časově neomezené stávkové pohotovosti. Základní organizace se nadále snažila vydobýt pro končící se zaměstnance výhodné podmínky. „Při jednání jsme vycházeli z návrhu motivačního programu zaměstnavatele, společný Sociální plán se uzavřít

nepodařilo. Přesto je značným úspěchem odborové organizace to, že motivační plán zaměstnavatele je nárokový, což původní program negarantoval! Dle dohody je zajištěn i nárok na odstupné ve výši pětinasobku průměrného platu pro zaměstnance, kteří ve firmě odpracovali více než 20 let. Dále jsme vznesli požadavek, aby byla prodloužena platnost kolektivní smlouvy do pololetí roku 2023, tedy do úplného uzavření firmy. Celkový nárok zaměstnance při splnění podmínek činí 96 000 Kč,“ prohlásil Rudolf Procházka. „Pro nás je to srdeční záležitost a úspěchy v jednání nevidíme tak zřetelně. I když pro zaměstnance jsme vybojovali téměř nemožné,“ uvědomuje si úspěchy ve vyjednávání i Alena Šírová, předsdkyně ZO OS KOVO ETA, a. s., Hlinsko.

Rudolf Procházka očekává, že firma svým závazkům dostojí: „Od firmy očekávám, že vyplatí veškeré platby,

kteřé byly zaměstnancům přislíbeny. Megatech nepůsobí pouze v Hlinsku, ale např. i v Brně a Jablonci nad Nisou. Dále působí i v zahraničí. Majitel musí najít finanční zdroje, aby ekonomicky zajistil zaměstnance, které v Hlinsku propouštějí. Pokud platby neproběhnou, musejí majitelé počítat s tím, že se s OS KOVO opět utkají.“

(mia)

FOTO: (mia)

pokračování ze str. 1

„dě dospěli,“ dodal předseda OS KOVO. „V tuto chvíli je velmi důležité říct, že bez pomoci OS KOVO, předsedy Romana Ďurča, pana Radka Zákona z Regionálního pracoviště v Ústí nad Labem, místopředsedy svazu Ivo Kužela a samozřejmě také předsedy ČMKOS Josefa Středuly a všech dalších, kteří se na řešení situace v Nexenu podíleli, by se takový výsledek rozhodně nepodařil. Takže jim patří obrovské poděkování všech našich členů, za které můžu mluvit,“ řekl po uzavření dohod s korejskou stranou předseda odborářů v Nexen Tire Pavel Rohel.

Podle jeho slov přinesla stávká nejen požadované zlepšení mzdových podmínek ve firmě, narovнала také vztahy s korejským vedením. „Od této chvíle budu o všech závažnějších tématech jednat přímo s Korejci, ale méně závažné věci budeme nadále projednávat s českým vedením. Mám slib pana Parka, jednatele pro Evropu, a pana Kima, našeho ředitele, že zásadní věci, které se týkají mezd, součinnosti a sociálního dialogu, budeme řešit s nimi. Korejci najednou začali spolupracovat, dali mi svoje čísla, takže opravdu důležité věci už nemusím zdlouhavě a komplikovaně řešit přes prostředníky. Dokonce se také několikrát omlouvali za chyby, které se staly v minulých letech. Jsem přesvědčen, že pochopili podstatu celého problému. Až dosud nás nebrali vážně, teprve stávka ukázala, že jsme pro ně skutečným partnerem k jednání,“ shrnul výsledek protestu a následujících jednání Pavel Rohel. „Myslím si, že víra v odborovou organizaci zcela určitě obrovsky posílila

Kvůli krizi v Nexenu jednali odboráři i s ministrem Jurečkou.

FOTO: OS KOVO

a že to do odborů v Nexenu zcela určitě přiláká další lidi,“ dodává Rohel.

„Stávka je z pohledu odborů vždy až posledním krokem. V tomto případě se jí dalo zcela určitě předejít, pokud by management společnosti přistupoval k opodstatněným požadavkům odborů racionálně a s dostatečným respektem. Každý den stávky znamená pro společnost obrovské ztráty, což v zájmu odborů není. V tomto případě ale management postavil své zaměstnance do tak bezvýhodné situace, že stávka byla jediným logickým vyústěním,“ konstatuje předseda OS KOVO.

Stávka ve společnosti Nexen Tire odstartovala minulý týden v úterý 31. ledna ráno demonstrací před závodem v Bitozevsi a dopoledne téhož dne pokračovala protestem před korejskou ambasádou. O den dříve jí předcházelo jednání mezi zástupci OS KOVO a managementem, po němž si management vyžádal týden na rozmyšlenou. Vzápětí se však obrátil na soud s žádostí o vydání předběžného opatření, jež by stávku označilo za nezákonnou a zabránilo jí. Současně se vede-

ni pokoušelo obsadit pracovní místa stávkokazy, jimž nabídlo vyšší mzdy. Odbory proto svolaly v pondělí 6. února další demonstraci před Nexen Tire, aby tím vyjádřily svůj protest proti krokům, jimiž se firma pokoušela záměry stávkujících překazit.

Odbory se rozhodly vstoupit do stávky teprve poté, co se jim ani přes opakované snahy nepodařilo dohodnout s vedením na kolektivní smlouvě. Už loni v lednu proto vyhlásily stávkovou pohotovost. Společnost nepřistoupila ani na kompromisní návrh zprostředkovatele. Odboráři tak vyčerpali všechny možnosti, jež česká legislativa připouští. Souhlas se stávkou vyjádřila většina zaměstnanců.

Odboráři se také dočkali masivní podpory od svých kolegů nejen v České republice, ale i v zahraničí. Koncem minulého týdne se k nim přidala také evropská odborová centrála industriAll Europe. Ta na svém kongresu v Miláně dokonce přijala rezoluci, v níž postoj managementu odsoudila a vyzvala je k jednání s odbory. (jom)

Na druhé demonstraci před společností Nexen Tire se začátkem minulého týdne sešlo přes dvě stě lidí.

FOTO: (jom)

Kolektivní vyjednávání v Miláně s českou účastí

V Miláně ve dnech 2. a 3. února 2023 proběhla konference **industryAll Europe** ke kolektivnímu vyjednávání, která se koná každé čtyři roky. Představitelé odborů se v Miláně sešli týden poté, co Evropská komise zveřejnila svůj dlouho očekávaný balíček o posílení sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání na národní úrovni.

Konference se účastnilo na 130 delegátů, představitelů členských organizací **industryAll Europe**, kteří se snažili definovat strategii řešení aktuálních výzev, zejména vyjednávání spravedlivé transformace a přechodu v období krize životních nákladů a energetické krize. „Všichni účastníci se shodli na tom, že do budoucna bude nutné obnovit sil-

né struktury kolektivního vyjednávání, a to na všech úrovních – podnikové, sektorové, národní. K tomu by měla přispět i nedávno schválená směrnice o přiměřené minimální mzdě obsahující ustanovení o posílení kolektivního vyjednávání v celé EU. Tuto směrnici budou muset členské státy implementovat během následujících dvou let do svých legislativ,“ uvedla Dana Sakařová, specialista OS KOVO pro mezinárodní činnost, která se konference účastnila.

„Odbory stojí v dnešní mimořádné situaci jednotně bok po boku. Kolektivní vyjednávání jde nad rámec mezd a pracovních podmínek. Jde také o zajištění spravedlivého přechodu k nové ekonomice a spravedlivější společnosti. Všichni jsme ve stejné situaci, nikdo to

nemá snadné. Z krize se můžeme dostat pouze společnou evropskou agendou. Tato konference je odrazovým můstkem k větší koordinaci kolektivního vyjednávání a společné agendě kolektivního vyjednávání v menších i větších zemích,“ připomněl Luc Triangle, generální tajemník **industryAll Europe**. (kad)

V Miláně se sešly špičky evropských odborů. FOTO: A. P.

Zvyšování důchodů v souvislosti s výchovou dětí

Jak v Česku, tak na Slovensku došlo od ledna 2023 k navýšení důchodů, které souvisí s výchovou dětí. Ale přístup v jednotlivých zemích se zásadně liší.

V Česku mají od 1. ledna 2023 nárok rodiče dětí na tzv. výchovné. Nárok má ten rodič, který se na výchově dítěte více podílel, takže povětšinou je výchovné vypláceno ženám. Za každé vychované dítě obdrží matka, případně otec, částku 500 Kč. Částka je tedy pro všechny stejná a nezáleží na tom, zda vychované dítě pracuje, a přispívá tak do důchodového systému. Hlavním důvodem, proč bylo výchovné k důchodům zavedeno, je snížení extrémních rozdílů mezi důchody mužů a žen. Ženy v ČR mají totiž v průměru o 17 % nižší důchody než muži, což je mimo jiné způsobeno přerušením jejich pracovní kariéry z důvodu péče o děti.

Na Slovensku se od ledna 2023 vyplácejí rodičům tzv. rodičovské důchody. Nárok mají ze zákona oba rodiče dětí. Podmínkou však je, aby dítě či děti pracovaly a odváděly pojistné v roce 2021 (obecně v roce, který o dva roky předchází příslušnému kalendářnímu roku). Rodičovský důchod je vyplácen automaticky, a to ve výši 1,5 % průměrného měsíčního vyměřovacího základu za příslušný rok, ze kterého je odvedeno pojistné do slovenského důchodového systému, a to každému z rodičů. Výše rodičovského důchodu je nicméně zákonem zastropovaná. Děti mohou prohlásit, že si nepřejí, aby jeden nebo oba jejich rodiče rodičovský důchod pobírali, pak tedy rodičům či rodiči nárok nevzniká.

Pokud porovnáme situaci matky jednoho vychovaného dítěte v obou zemích, pak v ČR dostane měsíčně k důchodu navíc 500 Kč, tedy nece-

lých 21 € (při kurzu 24 Kč za 1 €). A nezáleží na tom, zda potomek pracuje, podniká, pracuje v cizině nebo je nezaměstnaný. Na Slovensku získají matka i otec dítěte, které vydělávalo po celý rok 2021 průměrnou mzdu a odvádělo z ní na Slovensku pojistné, každý přibližně 18 €.

Prvním rozdílem v poskytování „rodičovských důchodů“ je tedy výše částky, která je v ČR pro všechny stejná, zatímco na Slovensku se odvíjí od výdělku dětí. Druhý zásadní rozdíl je v okruhu příjemců. Zatímco v ČR dostává příspěvek jeden rodič, ve většině případů matka, na Slovensku mají obecně nárok oba rodiče. Podle české úpravy má nárok na příspěvek každý rodič, který v převažující míře vychoval dítě. Slovenská úprava poskytuje dávku pouze rodičům dětí, které pracují a odvádějí pojistné na Slovensku. Je na každém, aby si udělal názor, co je spravedlivější. Ing. Alena Paukrťová

Růst mezd pocítilo přes 40 % zaměstnanců

Podle aktuálního průzkumu společnosti **Edenred** hlásí zvýšení platů od ledna celkem 42,7 % lidí.

Růst platů o více než desetinu hlásí podle průzkumu, který se uskutečnil v polovině ledna na vzorku 1050 lidí, pouze něco málo přes 4 % zaměstnanců. Na druhou stranu výrazné části zaměstnanců přidá-

valy firmy na mzdách v reakci na prudce se zvyšující náklady mimořádně i v průběhu loňského roku. Zvýšení mzdy v reakci na inflaci loni v říjnu hlásilo 47 % pracovníků. „Mnoho firem zvyšovalo mzdy v reakci na aktuální prudký růst spotřebitelských cen již v loňském roce. To se za normálních okolností

neděje, firmy obvykle až na výjimky přidávají na mzdách jedenkrát do roka, většinou v lednu. Současné mírnější navyšování mezd tak musíme vnímat i v tomto kontextu,“ říká členka vedení společnosti **Edenred** Aneta Martišková. Část firem na začátku roku zvyšovala také příspěvky na benefity. (mia)

Ivana Demková

specialistka na sociální
zabezpečení a daně

Informace k valorizaci důchodů od 1. ledna 2023

Úvod

Tak jako každý rok přinášíme čtenářům časopisu Kovák tímto článkem shrnutí informací k pravidelné valorizaci důchodů od 1. ledna 2023. Zůstaneme u stejného konceptu – zopakujeme důležité informace a zmíníme i novinky. Na konci článku přiložíme vzorový srovnávací výpočet starobního důchodu na přelomu roku 2022 a roku 2023.

Aktuality

Konec roku byl v oblasti důchodů náročný na změny. Před koncem roku se ještě schvalovala poslední úprava k tzv. výchovnému pro pečujícího rodiče, které se nyní nově bude vyplácet od roku 2023, samozřejmě za splnění daných podmínek. Tato změna se týkala vyplacení výchovného i v případě tzv. transformovaného důchodu. Minulý rok docházelo také k velkému nárůstu žádostí o důchody, včetně těch předčasných, neboť došlo k několika mimořádným valorizacím (v souladu s nařízením vlády č. 35/2022 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 2022, a nařízením vlády č. 136/2022 Sb., o třetím zvýšení důchodů v roce 2022), a tím i k výhodným podmínkám v případě přiznání většiny důchodů do 31. prosince 2022 (o této možnosti i v případě předčasných důchodů jsme informovali v Kováku 21/2022). Mimořádné valorizace měly vazbu na vysokou míru inflace a dle vyjádření ministra práce Mariana Jurečky lze očekávat další mimořádnou valorizaci nejspíše v červnu roku 2023.

Základní informace

Připomeňme, že se důchody skládají ze dvou částí, a to nejen ty starobní (včetně předčasných), ale i invalidní a pozůstatelní (tzv. vdovské, vdovecké a sirotčí). První částí je tzv. **základní výměra**, která se stanoví procentní sazbou z průměrné mzdy a je pro všechny zmíněné důchody stejná (tzv. solidární část). Druhou částí je tzv. **procentní výměra**, která se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu a závisí na získaných dobách důchodového pojištění

a výši výdělků (tzv. zásluhová část). Valorizace neboli zvýšení již přiznaných důchodů v roce 2023 je zakotveno v nařízení vlády č. 290/2022 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2021, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2021, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2023 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2023 a o zvýšení důchodů v roce 2023, které bylo přijato dne 26. září 2022. Tímto nařízením se důchody starobní (včetně předčasných), invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí, které byly přiznané do 31. prosince 2022, zvyšují od 1. ledna 2023 takto:

- **základní výměra důchodu se zvyšuje o 140 Kč měsíčně**
- **procentní výměra důchodu se zvyšuje o 5,1 % procentní výměry**

důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje

Základní výměra pro rok 2023

Výše základní výměry pro rok 2023 je tedy v souladu s výše zmíněným nařízením ve výši 4040 Kč, což je 10 % průměrné měsíční mzdy, kterou jako každý rok vypočítává Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Pro informaci uvádíme, že původní základní výměra pro rok 2022 byla ve výši 3900 Kč, tedy základní výměra se zvyšuje o již zmíněných 140 Kč měsíčně u důchodů přiznaných do 31. prosince 2022.

Procentní výměra a její minimální výše

Minimální výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně a nebyla od přijetí zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Údaje pro výpočet starobního důchodu v letech 2022/2023

➤ Údaje pro výpočet důchodů přiznaných v roce 2022

Výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2020	36 119 Kč
Výše přepočítacího koeficientu* za rok 2020	1,0773
Maximální měsíční vyměřovací základ 2022	155 644 Kč

(*pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu)

Výše redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2022	I. hranice	17 121 Kč
	II. hranice	155 644 Kč
Výpočtový základ se stanoví z osobního vyměřovacího základu tak, že		
z částky do	17 121 Kč	se počítá 100 %
z částky nad	17 121 Kč do 155 644 Kč	se počítá 26 %
k částce nad	155 644 Kč	se nepřihlíží

➤ Údaje pro výpočet důchodů přiznaných v roce 2023

Výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2021	38 294 Kč
Výše přepočítacího koeficientu* za rok 2021	1,0530
Maximální měsíční vyměřovací základ 2023	161 296 Kč

(*pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu)

Výše redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2023	I. hranice	17 743 Kč
	II. hranice	161 296 Kč
Výpočtový základ se stanoví z osobního vyměřovacího základu tak, že		
z částky do	17 743 Kč	se počítá 100 %
z částky nad	17 743 Kč do 161 296 Kč	se počítá 26 %
k částce nad	161 296 Kč	se nepřihlíží

tění, v roce 1995 ani jednou zvýšena (viz § 33, odst. 2). Změnou zde bude pouze navýšení procentní výměry o zmiňované tzv. výchovné u stávajících i budoucích důchodců ve výši 500 Kč měsíčně za každé vychované dítě, a to za splnění daných podmínek.

Definice rozhodného období

Rozhodné období je období před rokem přiznání důchodu a zjišťují se z něho hrubé příjmy z výdělečné činnosti. Nepřihlíží se však k příjmům před rokem 1986. Např. pro důchod přiznaný v roce 2022 je prvním rokem rozhodného období rok 1986 a posledním rok 2021. Rozhodné období pro důchod přiznaný v roce 2023 je 1986 až 2022.

Důchodový věk

Tabulku důchodového věku, která ukazuje důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1971 a vychází ze zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, naleznete ve vydání Kováka 2/2020 na str. 6. U pojištěnců narozených po roce 1971 je již důchodový věk stanoven na 65 let.

Také se můžete podívat na webové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (případně stránky ČSSZ), kde je k dispozici tzv. **věková kalkulačka**. Po zadání data narození a pohlaví (dle daného roku u žen také počet vychovaných dětí) zde lze zjistit důchodový věk (datum, kdy vznikne pojištěnci nárok na řádný starobní důchod), kdy ho dosáhne a jakou musí získat dobu pojištění. Dále je zde uvedeno i datum, od kterého je případně možné požádat o předčasný starobní důchod.

Potřebná doba důchodového pojištění

K získání starobního důchodu je zapotřebí dosáhnout nejen důchodového věku, ale i potřebné doby pojištění. Minimální potřebná doba důchodového pojištění je po roce 2018 ve výši 35 let (v případě dosažení důchodového věku pojištěnce v roce 2018 bylo nutné mít 34 let potřebnou dobu pojištění, naopak např. před rokem 2010 činila potřebná doba pojištění 25 let). Detailní nároky předchozích let jsou uvedeny v odstavci 1 § 29 zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění. Dále jsou v § 29 zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, uvedeny i varianty, za kterých je možné získat starobní důchod v případě nesplnění předchozích podmínek.

Výše důchodu a co ho ovlivňuje

Získaná doba důchodového pojištění (celé roky) a také výše výdělků, které

pojištěnec získal v rozhodném období, ovlivňuje samotnou výši důchodu.

Na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (www.mpsv.cz) nebo na webových stránkách ČSSZ (www.cssz.cz) v sekci Důchodové pojištění je k dispozici tzv. **důchodová kalkulačka**, kde si můžete orientačně spočítat informativní výši starobního (předčasného starobního) důchodu až na pět let dopředu. K tomu je zapotřebí mít **Informativní osobní list důchodového pojištění** (podrobněji je popsán v následujícím bodu), ze kterého se manuálně dosazují potřebné údaje do kalkulačky (např. doby pojištění, vyměřovací základy či vyloučené doby od roku 1986). Pro osoby, které mají datovou schránku nebo Identitu, je k dispozici i online služba na ePortálu ČSSZ, kde mohou využít Informativní důchodovou aplikaci (tzv. IDA). Webová důchodová kalkulačka či služba ePortálu je určena občanům, kteří dosáhnou důchodového věku v horizontu pěti let. Kalkulačku však nelze použít v případě, kdy část doby pojištění byla získána v zahraničí.

Přesný výpočet důchodu se zohledněním všech rozhodných skutečností poskytne ale pouze ČSSZ, a to až na základě řádně uplatněné žádosti u okresní správy sociálního zabezpečení. Na adrese objednani.cssz.cz či tel. čísle +420 257 062 869 je možné si domluvit osobní konzultaci v klientském centru ČSSZ k informativnímu výpočtu důchodu nebo v případě konzultace složitějších případů.

Informativní osobní list důchodového pojištění (IOLDP)

Informativní osobní list důchodového pojištění (dále jen „informativní list“)

obsahuje výpis dob pojištění, který je možné na vyžádání obdržet od ČSSZ (odbor správy údajové základny). Informativní list obsahuje nejen **přehled dob důchodového pojištění**, ale také případně **náhradní doby pojištění**. (Období, kdy nebylo placeno sociálního pojištění, ale zákon na toto období pohlíží jako na „odpracované“, jako např. péče o blízkého závislého na péči, evidence na úřadu práce aj., podrobněji viz zákon č. 155/1995 Sb., § 12. Jen si vás dovoluujeme upozornit, že se některé náhradní doby pojištění pro vznik nároku i výši starobního důchodu započítávají jen z 80 % a některé doklady o náhradních dobách pojištění ČSSZ neeviduje, jako např. doklady o studiu, péči o dítě a vojenské službě. Tyto doklady předkládá občan až při samotném podávání žádosti o důchod, ne dříve.) A za dobu od roku 1986 obsahuje i **přehled vyměřovacích základů a vyloučených dob** (sem spadá především doba pobírání dávek nemocenského pojištění) včetně celkového součtu evidované doby a součtu náhradních dob. Součástí zasláného informativního listu je i podrobné vysvětlení, např. použitých zkratk.

I pokud se ještě neblížíte důchodovému věku, doporučujeme o IOLDP požádat včas i mladší ročníky. Budete mít tak přehled o své evidované době pojištění a případně neevidované období budete moci ČSSZ řádně a včas prokázat. O zaslání informativního listu můžete požádat jednou za kalendářní rok a Česká správa sociálního zabezpečení ho zasílá do 90 dnů, ale tato lhůta bývá výrazně kratší, v řádu týdnů.

Podání žádosti o IOLDP

Žádost o informativní osobní list důchodového pojištění je možné podat několika způsoby:

Evidenční štítek	Žádost o zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění	
Na základě § 40a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, žádám o zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění.		
A. Základní identifikace		
Příjmení	Jméno	Rodné příjmení
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Rodné číslo		
<input type="text"/>		
B. Adresa pro zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění		
Vypíšte adresu trvalého bydliště, případně jinou adresu, na kterou si přejete informativní osobní list důchodového pojištění zaslat. Uvedete-li datovou schránku, bude Vám informativní osobní list důchodového pojištění zaslán do datové schránky.		
Ulice	Číslo domu	Obec
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
PSČ	Stát	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
ID datové schránky		
<input type="text"/>		
C. Datum a místo, podpis		
V ..... Dne		
Podpis žadatele		
ČSSZ/OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno vyžaduje a zpracovává osobní údaje v souladu s právními předpisy pro ochranu osobních údajů a pouze k legitimním účelům. Více informací naleznete na https://www.cssz.cz/gdpr.htm .		
ZOLDP v.1.17		

- písemně na adresu ČSSZ, Odbor správy údajové základny (Křížová 25, 225 08 Praha 5)
- elektronicky s elektronickým podpisem na adrese e-podatelný posta@cssz.cz
- datovou zprávou do datové schránky ČSSZ ID: 49kaiq3
- prostřednictvím aplikace ePortál ČSSZ na adrese eportal.cssz.cz

Žádost musí obsahovat rodné číslo žadatele, jméno, příjmení (případně i rodné příjmení), adresu nebo případně ID datové schránky, na kterou má být informativní list následně zaslán. Součástí tohoto článku je vzor žádosti o informativní list, který je k dispozici i na webu ČSSZ, viz Příloha č. 1.

Podání žádosti o starobní důchod

Žádost o důchod se sepisuje na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) příslušné podle místa trvalého pobytu, v Praze na Pražské správě sociálního zabezpečení (PSSZ), v Brně na Městské správě sociálního zabezpečení (MSSZ). Žádost o starobní důchod můžete podat nejdříve čtyři měsíce předem dnem, od kterého žádáte dávku důchodového pojištění přiznat. O důchod je možné požádat i pět let zpětně a nevyplacené splátky od data vzniku nároku budou poté doplacený. U žádosti o předčasný starobní důchod mějte ale na zřeteli, že se přiznává nejdříve od data podání žádosti, nelze jej tedy přiznat zpětně.

Co předložit při podávání žádosti? Jedná se především o tyto doklady:

- občanský průkaz (u cizinců pas či povolení k pobytu)
- doklady o studiu, popřípadě učení (i nedokončeném)
- náhradní doklady prokazující případně navedenou dobu výdělečné činnosti
- doklady prokazující péči o děti, např. rodným listem a čestným prohlášením o době a rozsahu péče (na OSSZ je k tomu určen speciální formulář)
- muži předkládají doklady o výkonu vojenské a civilní služby
- požaduje-li občan zasílat výplatu důchodu na bankovní účet, je nutno přiložit vyplněnou a bankou potvrzenou „Žádost o zařazení výplaty důchodu poukazem na účet“
- další doklady dle různých specifik, podrobněji viz informace na webu www.cssz.cz

Příklady výpočtu starobního důchodu a jejich porovnání

V závěru článku přikládáme srovnávací výpočty starobního důchodu přiznaného v roce 2022 (k 31. prosinci 2022), ke kterému poté v tabulce přičteme mimořádné valorizace roku 2022 a následně vypočteme i variantu tohoto důchodu včetně lednové valorizace. Dalším výpočtem bude důchod přiznaný k 1. lednu 2023.

Pro tyto prvotní orientační výpočty jsme použili důchodovou kalkulačku na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Do kalkulaček MPSV jsme jako příklad uvedli muže, který nemá ve svém Informativním osobním listu důchodového pojištění evidované žádné náhradní doby pojištění a v rozhodném období měl celkem 59 dnů pracovní neschopnosti, které spadají do tzv. vyloučených dob. V tabulce uvádíme, že jeho získaná doba pojištění do dovršení důchodového věku byla 45 let. Tento muž je dosud zaměstnán v pracovním poměru a o důchod zatím nepožádal, neboť si o něj požádá zpětně, a to buď k 31. prosinci 2022, anebo k 1. lednu 2023. V případě,

že by o řádný starobní důchod požádal zpětně, tak se ho nebudou týkat již mimořádné valorizace roku 2022.

Výpočet k 31. prosinci 2022 – požádání o starobní důchod nejpozději do 31. prosince 2022

PŘÍKLAD „Orientační výpočet výše starobního důchodu k datu 31. prosince 2022“, viz Příloha č. 2.

Závěr ze vzorového příkladu

- Kdyby náš vzorový muž požádal o důchod v roce 2022 (nejpozději do 31. prosince 2022) a byl mu přiznán tedy k datu 31. prosince 2022, tak navýšením o mimořádné valorizace roku 2022 by jeho výše důchodu činila 20 029 Kč. Tento důchod by se následně zvýšil po valorizaci od 1. ledna 2023 a byl by ve výši 20 992 Kč.
- Jelikož se muž zatím nerozhodl a nestihl žádost o řádný starobní důchod podat do 31. prosince 2022, kde by si zajistil výhodné podmínky mimořádných valorizací roku 2022, a požádal si až nyní zpětně o přiznání důchodu k datu 31. pro-

VOYPOČTENÁ VÝŠE DŮCHODU K 31. PROSINCI 2022, viz Příloha č. 2

Základní výměra důchodu	3 900 Kč
Procentní výměra důchodu	14 223 Kč
Úhrnná výše důchodu	18 123 Kč

VOYPOČTENÁ VÝŠE DŮCHODU VČETNĚ MIMOŘÁDNÝCH VALORIZACÍ

Procentní výměra	14 223 Kč
Zvýšení procentní výměry o 13,4 % = $(18\ 123 - 3\ 900) \times 13,4\ %$ (nařízení vlády 35/2022 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 2022 o 8,2 % PV, a také nařízení vlády č. 136/2022 Sb., o třetím zvýšení důchodů v roce 2022 o 5,2 % PV)	1 906 Kč
Základní výměra u důchodů přiznaných v roce 2022	3 900 Kč
Úhrnná výše důchodu	20 029 Kč

VOYPOČTENÁ VÝŠE DŮCHODU PO VALORIZACI OD LEDNA 2023, VČETNĚ MIMOŘÁDNÝCH VALORIZACÍ 2022

Procentní výměra	16 129 Kč
Zvýšení procentní výměry o 5,1 % = $(20\ 029 - 3\ 900) \times 5,1\ %$	823 Kč
Základní výměra u důchodů přiznaných v roce 2023	4 040 Kč
Úhrnná výše důchodu	20 992 Kč

VOYPOČTENÁ VÝŠE DŮCHODU K 31. PROSINCI 2022 PŘI ZPĚTNÉM POŽÁDÁNÍ O STAROBNÍ DŮCHOD AŽ V ROCE 2023

Základní výměra důchodu	3 900 Kč
Procentní výměra důchodu	14 223 Kč
Zvýšení procentní výměry o 5,1 % = $(18\ 123 - 3\ 900) \times 5,1\ %$	726 Kč
Úhrnná výše důchodu	18 849 Kč

VOYPOČTENÁ VÝŠE DŮCHODU K 1. LEDNU 2023 U VZOROVÉHO PŘÍKLADU, viz Příloha č. 3

Základní výměra důchodu	4 040 Kč
Procentní výměra důchodu	14 699 Kč
Úhrnná výše důchodu	18 739 Kč

since 2022 (již tedy bez mimořádných valorizací roku 2022), tak by jeho výše důchodu činila 18 849 Kč.

➤ Kdyby tento muž požádal o starob-

ní důchod až v roce 2023, tedy třeba od prvního možného data 1. ledna 2023, byl by jeho nově přiznaný důchod ve výši 18 739 Kč, čímž by

byl tedy o 110 Kč měsíčně nižší, než by byl důchod přiznaný v roce 2022 a následně valorizovaný (16 794 Kč).

$$18\ 849 - 18\ 739 = 110\ \text{Kč}$$

Orientační výpočet výše starobního důchodu při jeho přiznání v letech 2004 až 2028

Vyplňte prosím do zelených buněk rok přiznání důchodu, výše vyměřovacích základů, vyloučených dob a dobu pojištění

rok přiznání důchodu 2022		V	Vyměřovací základ (Kč)	Vyloučené doby (dny)	Koeficient nárůstu VVZ	Roční vyměřovací základ	Všeobecný vyměřovací základ	Přepočítací koeficient
Doba pojištění								
Počet let pojištění ke dni vzniku nároku na důchod se sazbou 1,5%								
Při přesluhování - výdělečná činnost po dosažení důchodového věku bez pobírání důchodu - počet čtvrtletí (ukončených 90 dnů)		1986	34 853		13,1279	457 547	2 964	
před 1.7.2001 zvýšení sazby o 1,0%		1987	35 855		12,8589	461 056	3 026	
po 30.6.2001 zvýšení sazby o 1,5%		1988	36 850		12,5722	463 286	3 095	
při pobírání 1/2 důchodu - počet pololetí (ukončených 180 dnů)		1989	38 987	4	12,2748	478 558	3 170	
po 1.1.2010) zvýšení sazby o 1,5%		1990	40 214	13	11,8414	476 191	3 286	
při pobírání plného důchodu - počet roků (ukončených 360 dnů)		1991	41 897		10,2613	429 918	3 792	
po 1.1.2010) zvýšení sazby o 0,4%		1992	44 027	2	8,3788	368 894	4 644	
Při předčasném odchodu - počet čtvrtletí (každých i započatých 90 dnů chybějících do dosažení důchodového věku)		1993	56 579		6,6892	378 469	5 817	
trvale krácené (§31) snížení o 0,9%; 1,2%; 1,5%		1994	62 869		5,6425	354 739	6 896	1,1914
		1995	55 593		4,7615	264 707	8 172	1,1978
		1996	82 482		4,0214	331 694	9 676	1,1194
		1997	95 752	18	3,6379	348 337	10 696	1,0891
		1998	112 451		3,3277	374 204	11 693	1,0850
		1999	125 810		3,0748	386 841	12 655	1,0620
		2000	135 529		2,8844	390 920	13 490	1,0942
		2001	152 470		2,6579	405 251	14 640	1,0693
		2002	160 297		2,4767	397 008	15 711	1,0717
		2003	189 539		2,3204	439 807	16 769	1,0665
		2004	195 953		2,1760	426 394	17 882	1,0532
		2005	205 452		2,0687	425 019	18 809	1,0707
		2006	212 512		1,9407	412 423	20 050	1,0753
		2007	224 915		1,8075	406 534	21 527	1,0942
		2008	238 883		1,6714	399 270	23 280	1,0184
		2009	245 438		1,6152	396 432	24 091	1,0269
		2010	255 203		1,5865	404 880	24 526	1,0249
		2011	259 290		1,5507	402 082	25 093	1,0315
		2012	264 586		1,5022	397 462	25 903	1,0015
		2013	226 810	20	1,5022	340 714	25 903	1,0273
		2014	228 869		1,4763	337 880	26 357	1,0246
		2015	268 870		1,4329	385 264	27 156	1,0396
		2016	270 313		1,3774	372 330	28 250	1,0612
		2017	272 486		1,2903	351 589	30 156	1,0843
		2018	276 202		1,1969	330 587	32 510	1,0715
		2019	280 317		1,1192	313 731	34 766	1,0194
		2020	282 451	2	1,0773	304 285	36 119	1,0773
		2021	291 368		1,0000	291 368		
Procentní sazby pro stanovení procentní výměry důchodu								
za dobu pojištění do vzniku nároku na důchod								
za přesluhování								
za předčasný odchod do důchodu								
celkem								
Stanovení výpočtového základu v roce 2022								
Rozhodné období tvoří roky								
Úhrn ročních vyměřovacích základů								
Počet dnů v rozhodném období								
vyloučených								
Osobní vyměřovací základ								
Redukční hranice								
započte se								
Výpočtový základ :								
Vypočtená výše důchodu								
základní výměra důchodu								
procentní výměra důchodu								
úhrnná výše důchodu								

Orientační výpočet výše starobního důchodu při jeho přiznání v letech 2004 až 2028

Vyplňte prosím do zelených buněk rok přiznání důchodu, výše vyměřovacích základů, vyloučených dob a dobu pojištění

rok přiznání důchodu 2023		V	Vyměřovací základ (Kč)	Vyloučené doby (dny)	Koeficient nárůstu VVZ	Roční vyměřovací základ	Všeobecný vyměřovací základ	Přepočítací koeficient
Doba pojištění								
Počet let pojištění ke dni vzniku nároku na důchod se sazbou 1,5%								
Při přesluhování - výdělečná činnost po dosažení důchodového věku bez pobírání důchodu - počet čtvrtletí (ukončených 90 dnů)		1986	34 853		13,6044	474 155	2 964	
před 1.7.2001 zvýšení sazby o 1,0%		1987	35 855		13,3257	477 793	3 026	
po 30.6.2001 zvýšení sazby o 1,5%		1988	36 850		13,0286	480 104	3 095	
při pobírání 1/2 důchodu - počet pololetí (ukončených 180 dnů)		1989	38 987	4	12,7204	495 931	3 170	
po 1.1.2010) zvýšení sazby o 1,5%		1990	40 214	13	12,2713	493 479	3 286	
při pobírání plného důchodu - počet roků (ukončených 360 dnů)		1991	41 897		10,6339	445 529	3 792	
po 1.1.2010) zvýšení sazby o 0,4%		1992	44 027	2	8,6829	382 283	4 644	
Při předčasném odchodu - počet čtvrtletí (každých i započatých 90 dnů chybějících do dosažení důchodového věku)		1993	56 579		6,9320	392 206	5 817	
trvale krácené (§31) snížení o 0,9%; 1,2%; 1,5%		1994	62 869		5,8474	367 621	6 896	1,1914
		1995	55 593		4,9344	274 319	8 172	1,1978
		1996	82 482		4,1674	343 736	9 676	1,1194
		1997	95 752	18	3,7700	360 986	10 696	1,0891
		1998	112 451		3,4485	387 788	11 693	1,0850
		1999	125 810		3,1864	400 881	12 655	1,0620
		2000	135 529		2,9891	405 110	13 490	1,0942
		2001	152 470		2,7543	419 949	14 640	1,0693
		2002	160 297		2,5666	411 419	15 711	1,0717
		2003	189 539		2,4047	455 785	16 769	1,0665
		2004	195 953		2,2550	441 875	17 882	1,0532
		2005	205 452		2,1438	440 448	18 809	1,0707
		2006	212 512		2,0112	427 405	20 050	1,0753
		2007	224 915		1,8732	421 311	21 527	1,0942
		2008	238 883		1,7321	413 770	23 280	1,0184
		2009	245 438		1,6738	410 815	24 091	1,0269
		2010	255 203		1,6441	419 580	24 526	1,0249
		2011	259 290		1,6070	416 680	25 093	1,0315
		2012	264 586		1,5567	411 882	25 903	1,0015
		2013	226 810	20	1,5567	353 076	25 903	1,0273
		2014	228 869		1,5299	350 147	26 357	1,0246
		2015	268 870		1,4849	399 246	27 156	1,0396
		2016	270 313		1,4274	385 845	28 250	1,0612
		2017	272 486		1,3372	364 369	30 156	1,0843
		2018	276 202		1,2403	342 574	32 510	1,0715
		2019	280 317		1,1599	325 140	34 766	1,0194
		2020	282 451	2	1,1164	315 329	36 119	1,0773
		2021	291 368		1,0530	306 811	38 294	1,0530
		2022	291 368		1,0000	291 368		
Počet vychovaných dětí pro nárok na výchovné								
Procentní sazby pro stanovení procentní výměry důchodu								
za dobu pojištění do vzniku nároku na důchod								
za přesluhování								
za předčasný odchod do důchodu								
celkem								
Stanovení výpočtového základu v roce 2023								
Rozhodné období tvoří roky								
Úhrn ročních vyměřovacích základů								
Počet dnů v rozhodném období								
vyloučených								
Osobní vyměřovací základ								
Redukční hranice								
započte se								
Výpočtový základ :								
Vypočtená výše důchodu								
základní výměra důchodu								
procentní výměra důchodu								
úhrnná výše důchodu								

Jak je to s alkoholem na sjezdovce?

FOTO: Pixabay

Zima je v plném proudu, začínají jarní prázdniny a mnozí z nás je stráví s dětmi na horách, kde hodlají brázdit místní sjezdovky. Zde si ve chvílích volna dopřáváme rádi svařák, griotku, bombardino... Pokud však dojde k pojistné události, může to být problém.

Michaela Kadlecová

Opilý lyžař – velké problémy

Alkohol na sjezdovce je u nás obvyklý, ale jeho častou a zvýšenou konzumací nelze zcela jistě doporučit. Ačkoli máme pocit, že nás alkohol zahřívá, opak je pravdou. Alkohol sice v první chvíli po vypití způsobí pocit tepla, ale vzhledem k tomu, že roztahuje cévy, výdej tepla z organismu je příliš velký, a tepelné zásoby se tak v zimě rychle vyčerpají. Alkohol zhoršuje úsudek, rovnováhu, ovlivňuje pozornost, prodlužuje reakční dobu, na stísněných a věčně plných českých sjezdovkách výrazně komplikuje pohyb.

Alkohol na českých sjezdovkách

V České republice není alkohol při lyžování nijak upravován. Pít alkoholické nápoje a lyžovat tedy není zakázané. Sjezdovka není ze zákona vymezena jako komunikace nebo speciální prostor. Proto zde neplatí žádná speciální pravidla pro pohyb osob pod vlivem alkoholu. Pokud nezpůsobíte nehodu, není se tedy třeba obávat postihů. Pokud způsobíte nehodu nebo dojde k nějaké škodě a vy

budete chtít plnění od pojišťovny, bude se na vás ale pohlížet přísněji. Pro výlety na české sjezdovky se nesjednáva cestovní pojištění, ale do úvahy připadá pojištění odpovědnosti. Pokud např. způsobíte svou jízdou na lyžích někomu škodu, ať už na majetku, nebo na zdraví, pojišťovna tuto škodu uhradí.

Itálie a alkohol na sjezdovce

Zcela speciální pravidla platí v Itálii, kam Češi vyrazí velmi rádi na krásné dlouhé sjezdovky a cenově dostupné služby. V Itálii, kde se na silnicích toleruje 0,5 promile alkoholu v krvi, je nulová tolerance k alkoholu při lyžování. Právě zde se můžete setkat s italskými policisty, kteří brázdí sjezdovky na lyžích a mohou komukoli změřit obsah alkoholu v krvi. Pokud vám policie zjistí více než 0,5 promile, může vám udělit pokutu až do výše 1000 €. Naměří-li vám více než 0,8 promile, může jít o trestný čin. Připomeňme, že pro lyžování v Itálii je povinné pojištění odpovědnosti, které se sjednává spolu s cestovním pojištěním. Běžné pojištění odpovědnosti, které se sjednává s pojištěním domácnosti nebo nemovitosti, v tomto případě nemusí uznat. Helma je povinná pro mladistvé pod 18 let.

Alkohol na rakouských sjezdovkách

Dalším oblíbeným cílem výprav do Alp je Rakousko. Zde není požívání alkoholu během lyžování výslovně zakázáno,

ale může proběhnout namátková kontrola. Bude-li u lyžaře zjištěna vysoká hladina alkoholu v krvi, může se stát, že mu bude bez náhrady zabavený skipas. Pokud by lyžař způsobil srážku a škodu na zdraví nebo majetku, pojišťovna může odmítnout vyplatit plnění.

Je povinné potvrzení o seřízení vázání?

V mnoha internetových diskusích se uživatelé dohadují o tom, zda je nutné mít pro úspěšnou žádost na pojišťovně potvrzení o seřízení vázání. Žádná z pojišťoven výplatu pojistného plnění ale tímto potvrzením nepodmiňuje. Z logiky věci seřízení vázání může jeden den platit, druhý den již může být vše jinak. Na druhou stranu je jistě správné na seřízení vázání myslet před začátkem lyžařské sezóny, neboť jen tak máte jistotu, že jsou vaše lyže nastavené na správnou váhu a typ jízdy.

Pojištění Drink povolen

Většina pojišťoven v případě, že je při pojistné události přítomen alkohol, snižuje nebo odmítá vyplatit pojistné plnění. Pouze společnost AxaAssistance nabízí připojištění Drink povolen, které toleruje až na 0,8 promile alkoholu v krvi a vztahuje se na léčebné výdaje při případném úrazu nebo zdravotních komplikacích. Lze jej sjednat k jednorázovým i opakovaným cestám a může se týkat pochopitelně jen dospělých osob.

KOMPLETNÍ ŘEŠENÍ BENEFITŮ A STRAVENEK

Benefity

15 tis. benefitů v oblasti zdraví,
rekreace, sportu, kultury a vzdělávání

Úspora zaměstnance **26 %**
Úspora zaměstnavatele **8,5 %**

Online cafeterie a
mobilní aplikace

Jedna karta pro dva produkty

Karta
Mastercard pro
všechny benefity
i stravenky

Jeden účet, jedna administrace

Transakční
historie a stavy
kont na jednom
místě

15 000 restaurací,
provozoven a obchodů

Žádné provize

Neomezená platnost
elektronických stravenek

Uživatelsky jednoduchá řešení

ZPŘÍJEMNĚTE SVÝM ZAMĚSTNANCŮM ŽIVOT

IT vychytávky

Josef Kůta

IT specialista
OS KOVO

E-mail na 10 minut

Každému se občas stane, že chce na internetu využít nějakou službu, a hle, vždy je zapotřebí zadání vašeho e-mailu. Následné marketingové a nabídkové zprávy jsou dost často otravné. Jak na to, aby nás tyto služby „neotravovaly“, ale zároveň jsme dosáhli svého? To si řekneme v dnešních vychytávkách.

Dočasná, resp. jednorázová e-mailová adresa nabízí možnost, jak využít elektronickou poštu v případě, že nechceme někomu sdělit svoji hlavní e-mailovou adresu. Podíváme se, co je k dispozici, jak služby efektivně využít, a naučíme se alternativní e-mail používat.

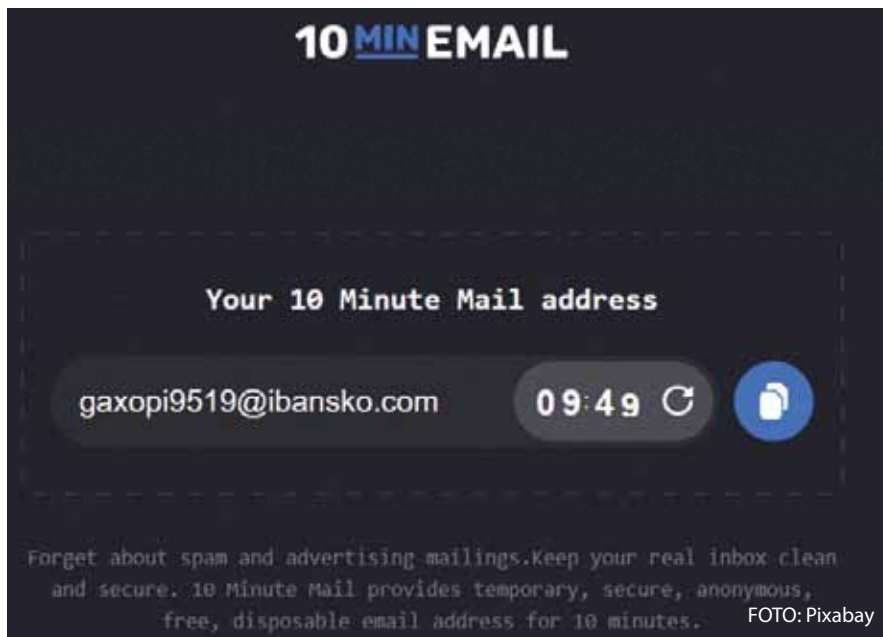
Aliases

Prvním typem jsou aliasy. Může jít o variaci primární adresy uživatele nebo zcela náhodně vygenerovaný e-mail pracující ve stejné službě – nedisponuje vlastním datovým prostorem a přichází e-maily tak fyzicky končí v e-mailové schránce, na kterou je tento alias navázaný. E-mailový alias je tedy další název pro jednu e-mailovou schránku.

E-maily budou doručovány do primární schránky, tedy doručené pošty, ale lze si u nich nastavit, že cokoli z ní přijde, se má přesunout do nastavené složky připravené pro tyto účely. S aliasy lze pracovat velmi dobře na vlastní doméně, s profesionálními službami (rozuměj placenými), ale i některé free-mailové služby je nabízejí, např. Gmail. Jak na to v Gmailu? Pokud chcete využít jejich alias, zadejte do služby, která po vás chce e-mailovou adresu, váš e-mail v klasickém tvaru, akorát před @ zadejte + a třeba název služby, do které mail zadáváte. Takže např. namísto Petr.Novak@gmail.com použijte Petr.Novak+reklamy@gmail.com.

Nová poštovní schránka

Další možností je založit si přímo novou e-mailovou adresu – a je jedno, zda na stávající službě, nebo jiné. Získáte tak zcela nový e-mail s vlastními pravidly. Tuto schránku budete využívat výhradně pro účely registrací, marketingů a jim podobných služeb. Nestane se vám pak, že vás stále někdo bude otravovat výhodnými nabídkami, slevami aj. na vašem primárním e-mailu, ale na extra zřízeném „marketingovém“ e-mailu.

Desetiminutová schránka

Užitečnou obrannou linií nabízejí i speciálně k tomu určené e-mailové služby, jako je Yopmail.com, Emailondeck.com, Mailnator.com nebo další. Jejich životnost je různá. Může být trvalá – jak je tomu v případě klasických e-mailů a aliasů, anebo velmi krátká. Např. služba 10minemail.com poskytuje e-mail na pouhých deset minut. To je dostatečný čas na to, abyste z něj vygenerovaný e-mail použili třeba pro aktivaci nějaké služby (např. elektronické knihy, která vyžaduje zadat váš e-mail, apod.) Jakmile dosáhnete svého cíle, už vám je jedno, že po 10 minutách e-mail není funkční.

Výhody vs. nevýhody

Z výhod lze zmínit následující. Zachováte si anonymitu, můžete se přihlásit k odběru marketingových zpráv, aniž byste se zavázali k dlouhodobému vztahu se značkou, otevřete si účet u vybrané služby, a přitom se vyhnete jakémukoli dalšímu tlaku z její strany. Můžete stahovat obsah, který vyžaduje e-mailovou adresu, můžete se účastnit

soutěží a propagačních akcí a vyhýbat se všemu následnému kolem, můžete získávat dárky zdarma, pobídky, poukázky atd., můžete se registrovat k účtům na sociálních sítích.

Obecně lze tedy říci, že registrací jednorázového e-mailu nemáme touhu být s firmou, která jej vyžaduje, v dalším kontaktu. Zde vyvstává otázka, zda jsou tyto služby bezpečné. Jednoznačnou odpověď je ano. Obávat se lze jedině toho, že při používání dočasné e-mailové služby se můžete dostat do problémů, pokud se později budete muset spolehnout na to, co v ní je, a nemáte k ní již přístup – případ desetiminutového e-mailu. Např. při obnovení hesla.

A jaké jsou nevýhody? Organizace, které provozují služby poskytující jednorázové e-mailové adresy, musejí být důvěryhodné. Veškerá e-mailová komunikace prochází jejich servery, což znamená, že e-maily by mohly být kýmkoli přečteny, pokud nemají dostatečné zabezpečení. Pravidlem tedy je nepoužívat jednorázové e-mailové adresy pro nic, co souvisí s financemi, ani na webech, které o vás mají citlivé informace.

FR. ŘEKA	ČÁST JAZYKOVÝCH NÁSTROJŮ	SPZ LATINA (ITÁLIE)	ANGL. PŘEDLOŽKA	ZAČÁTEK TAJENKY	SPZ OSTRAVY	ČLUN S JEDNÍM PÁREM VESEL	ALKALICKÁ HLUBINNÁ VYVŘELÁ HORNINA	ALŠOVY INICIÁLY	PRAŽSKÝ VYROBCE MODELOV VLAKŮ	OZDOBŇ RYTY DRAHÝ KÁMEN V ŘÍMĚ	DOKONČENÍ TAJENKY	CHEM. ZN. KREMÍKU	NÁZEV HLÁSKY T	HLAVONO-ŽEC	VROUB-KOVANÁ TKANINA	
FORMÁT								FILMOVÁ HVĚZDA								
MĚKKÝŠ								DÍLNÝ UMĚLO HVĚZDA SOUHVEZDÍ PANNY								
ZKR. ALBÁNSKÉ MĚNY		CHEM. ZN. THULIA	PTÁK PĚVEC					MPZ SURINAMU AMER. LÉKAŘ (1905-1993)				TVOJE	GRAND PRIX			
DOSUD			POBÍDKA		ITAL. ŘEKA				KVĚT (BOT.) BABYLŇSKÝ BŮH BOURE A DEŠTĚ							
ČESKÝ ARCHITEKT	TURECK. FILM ZŘÍČENINA V SAUDSKÉ ARÁBII				STAVY BEZ HLUKU JEZERO NA O. HOKKAIDŮ				ROLE Z OPE- RY ZAKLETÝ PRINC ŠPAN. SÍDLO					NAHOSE- MENNÁ DŘEVINA		
KOREJ. DYNASTIE		ČAJ	HUDEBNÍ ZNAČKA			VLASTNÍ CHODŮM Č SPISOVATEL (1900-73)							SNÍŽENÝ TŇN			
ZKR. VÁLEČNÝCH LODÍ USA			RUSKY TEDY				SOMÁLSKÁ STUDNA JM. KOMEN- SKÉHO					CITOSLOVCE ÚDERU SUDÁNSKÉ POHOŘÍ				
UŽITEČNÁ			PODANIE					DEŠTOMĚR								
ČÁST KOSTRY					ÚSTŘEDNÍ AUTOMOTO- KLUB ČI				LYŽAŘSKÁ VĚTROVKA							
ANGL. PUMA	AROMATICKÝ UHLĚVODÍK ATOL NÍZKE OSTROVY					ČESKÝ ARCHITEKT POLSKÝ FILM. REŽISÉR				JEDNOTKA ENERGIE CGS				JEMENSKÁ ZŘÍČENINA	SOUKROMÝ DETEKTIV	
ÚPLNE		VNÍMÁNÍ SKUTEČNOSTI RYBÍ VAJÍČKO (SLOVEN)					ČIN. VÍNO							CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO		
OSOBNÍ ZÁJMENO			KOST SLONOVÁ ČESKÝ KERAMIK				ASPIK S LANGOVĚ JÍDELNÍ MISKA						HLUBOKÝ VÝMOL (NÁREČNĚ) ROVNĚZ			
HIST. ŘECKÁ OBLAST V SEV. ČÁSTI BALKÁNU								PŘÍLOHA K MASU VZTAHUJÍCÍ SE K ÚTERÝ								
ITAL. OBJEM. MÍRA					OŘECHY PRAŽSKÝ OBCHODNÍ DŮM					KÓD BHŮTÁNU				NUŽE		
STAROEGYPT. BOHYNĚ VÁLKY	SALKA AFRICKÁ KAPITÁN NAUTILIA					RUSKÝ ZÁLIV				BYT ROZTOUŽEN BÁJNÝ MOREPLAVEC				MPZ IRSKA	CHUDO- ZUBÝ SAVEC	
ČIN. MEDAILISTA ZOH 2002		ANGL. ČCHAT	LOŮ PRO PŘEPRAVU ROPY				ČLENKA SENÁTU									
RUSKÝ ZÁPŮR			ANGL. ROH					MĚSÍČNÍ KRÁTER				KŮRIST				
NEJVĚTŠÍ VELETOK SVĚTA			ZASEKNUTÍ					CENA PO SRÁŽKÁCH KÓD NAURU						ČÍNSKÝ PÍSEK FEUCHTWAN- GERŮV ROMÁN		
NOSNOSTI						ODLIŠNÍ (SLOV) KÓD TCHAJ- WANU			STRAŽCE PARKU ANGL. PŘÍTOK SEKČOVA							
KRÁTKÉ VLNÝ	PÍSM. ŘECKÉ ABECEDY HEYERDALUV VOR				ZNAČKA ANGL. AUTA OKRES. VYBOR			ŠIROCE (HUD.) ČIN. DÉLKOVÁ MÍRA								
HLAVNÍ MĚSTO SIERRA LEONE								ZBYTKY ÚDŮ								
PLATIDLO ESTONSKO (DŘ)				KROM				RUSKÁ ŘEKA			INICIÁLY BÁŠNIKA ADYHO				POMŮČKA K LUŠTĚNÍ: RANGER, LURK, ANAT, ROSS, BARIL, RAČ, SAMOCHU, PORŠ, AREN, ADAD, USN, KNAP, BERG, GEMA, ETS, VOLP	

Vydává OS KOVO > iČO: 49276832 > Redakční uzávěrka ve čtvrtek před dnem vydání v 11 hodin > www.oskovo.cz > Redakce: šéfredaktor: Jiří Mareček, 602 354 235, marecek.jiri@cmkos.cz; redaktorka: Michaela Kadlecová, kadlecova.michaela@cmkos.cz; tajemnice: Miloslava Nováková, 775 670 721, novakova.miloslava@cmkos.cz > Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchill 2, 130 00 Praha 3 > Grafická úprava: Daniel Adam > Vydáno ve vydavatelství Enigma, s. r. o. > Objednávky vyřizuje redakce > Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí > Za obsah inzerce redakce nezodpovídá > Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštepňový závod Praha, Čj. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 > ISSN - 0332-9270 > MK ČR E 4605

SPRÁVNĚ ZNĚNÍ TAJENKY Z ČÍSLA 1: Mnoho štěstí a zdraví do nového roku přeje redakce.

Správně luštila a potřebné štěstí při losování měla Jana Dudová z Třince. Blahopřejeme! Získává výhru od vydavatelství Enigma, které připravuje naši křížovku a je také vydavatelem časopisu Křížovka pro každého, jehož další čísla vycházejí 14. a 28. února. Na tajenku z tohoto čísla čekáme do 27. února 2023 na doručovací adrese redakce nebo na e-mailu novakova.miloslava@cmkos.cz.